

РОЗРОБКА МЕТОДИКИ ОЦІНКИ ВИТРАТ МОТОРЕСУРСУ ДВИГУНА 5ТДФ ПРИ РІЗНИХ РЕЖИМАХ ЕКСПЛУАТАЦІЇ МАШИНИ

**Макогон О.А.¹, Сірош В.С.¹, Лаврут О.О.²,
Срібний С.М.², Загребельний С.М.²**

¹ *Військовий інститут танкових військ Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», м. Харків,*

² *Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, м. Львів*

Найближчим часом танковий двигун 5ТДФ та його модифікації залишатиметься масово використовуваним на зразках БТОТ ЗСУ, отже, розробка методики ретельнішого обліку моторесурсу двигуна є актуальним науково-технічним завданням. Ідея створити прилад, здатний точно враховувати різні види навантаження танкового двигуна, була запропонована знаменитим М. Калашниковим, але в силу об'єктивних причин не була реалізована. Розвиток елементної бази, САД-засобів, інструментарію для збору даних про стан двигуна дає можливість не тільки покращити експлуатаційні характеристики машини, але й більш точно оцінювати витрати її моторесурсу [1]. Традиційно одна година роботи машини (силового агрегату) прирівнюється до пробігу (зазначена норма при списанні палива та мастил не застосовується). Методика обліку роботи силової установки при більш важких умовах експлуатації (наприклад, при роботі з мінним тралом, на сильно пересіченій місцевості, важких кліматичних умовах, тощо) не є достатньо повною [2]. Необхідність такого обліку розглядалась конструкторами танка Т-72. Зокрема, два лічильники мотогодин було встановлено на танку Т-72М «Урал». Проте, ідеологія використання необмежених ресурсів та спрощення технологій на заході Радянського Союзу, розпад останнього та відсутність фінансування при становленні незалежності, поховали цю ідею [3]. На основі результатів аналізу даних про режими роботи двигуна 5ТДФ авторами визначена безліч параметрів, що дають емпіричні та аналітичні оцінки витрат моторесурсу машини та запропоновані аналітичні оцінки витрат моторесурсу двигуна 5ТДФ від кількості відпрацьованих мотогодин при різних режимах експлуатації.

Література:

1. А. Уланов. Часы типа «будильник» или первое изобретение Калашникова [Електронний ресурс] / Калашников MEDIA – URL: <https://kalashnikov.media/article/technology/chasy-tipa-budilnik-ili-pervoe-izobretenie-kalashnikova>
2. Голощапов И. М. Эксплуатация бронетанкового вооружения и техники // И.М. Голощапов. – М.: Воениздат, 1989. – 440 с.
3. Танк «Урал». Техническое описание. Инструкция по эксплуатации (172М). Книга первая. М.: Военное издательство, 1975. – 303 с.